

PRZEWODNIK DOBRYCH PRAKTYK WYTYCZNE

Departament Przygotowania i Realizacji Inwestycji

Wydział Przygotowania Inwestycji

Warszawa, grudzień 2020 r.

Państwowe
Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	2
Cel wytycznych	2
Uczestnicy procesu	3
Część teoretyczna	4
Część praktyczna	12
Procedura postępowania – wytyczne	18
Schemat postępowania	19
Podsumowanie	22
Pomocne źródła	24

Załącznik 1 - Lista kontrolna do wniosku o pozwolenie wodnoprawne – tabela excel

Wprowadzenie

Niniejsze wytyczne powstały z potrzeby usprawnienia procesu pozyskiwania decyzji wodnoprawnej w strukturze Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej jest organem właściwym w sprawie zgód wodnoprawnych, jeżeli wnioskodawcą są Wody Polskie.

Treści zawarte w opracowaniu odnoszą się do stanu prawnego na dzień 23 listopada 2020 r.

Cel wytycznych

Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie ogólnych ram przygotowania wymaganych prawem dokumentów w celu uzyskania zgody wodnoprawnej.

W poszczególnych rozdziałach przedstawiono najważniejsze kwestie związane z procesem przygotowywania wniosku wraz z załącznikami (operat wodnoprawny, instrukcji gospodarowania wodą, stosowne decyzje, opinie).

Niniejszy dokument przedstawia najważniejsze kwestie związane z procesem przygotowywania wniosku o pozwolenie wodnoprawne wraz z załącznikami i stanowi ramy, które mogą zostać rozwinięte i uszczegółowione na poziomie dokumentu metodycznego w późniejszym okresie.

Podstawowym zadaniem wytycznych jest standaryzacja postępowania w jednostkach Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (dalej PGW WP) poprzez przedstawienie jasnych zaleceń w celu złożenia prawidłowo dokumentów do ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej.

Całość działań zmierzających do realizacji inwestycji budowlanej, począwszy od ustalenia warunków zabudowy, a na oddaniu obiektu do użytkowania kończąc, określa się mianem budowlanego procesu inwestycyjnego. Należy pamiętać, że realizację robót budowlanych poprzedza cały zespół czynności przygotowawczych, takich jak określenie warunków zabudowy lub lokalizacji inwestycji celu publicznego, opracowanie projektów czy uzyskanie stosownych decyzji administracyjnych.

Niniejsze opracowanie dotyczy procesu uzyskania decyzji wodnoprawnej stanowiącej fragment całego procesu inwestycyjnego.

Uczestnicy procesu uzyskiwania pozwolenia wodnoprawnego

Wnioskodawca PGW WP

Obowiązkiem Wnioskodawcy jest zapewnienie odpowiedniej jakości opracowań, który ustawowo zobowiązany jest do stosowania i przestrzegania zapisów ustawy Prawo Wodne. Organ (PGW WP) dokonując oceny wniosku wraz z załącznikami jest wyspecjalizowanym organem administracji publicznej, właściwym w sprawach gospodarowania wodami z tego względu także dysponującym w istotnym zakresie wiedzą fachową z tej dziedziny.

Wykonawca

Wykonawca winien sporządzić wymagane opracowania, będące załącznikami do wniosku o uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego zgodnie z obowiązującymi przepisami, szczególnie Prawa Wodnego, a także Kodeksu Postępowania Administracyjnego.

Również z mocy obowiązującego prawa dokumentacja powinna być wykonana z należytą starannością oraz poparta wiedzą techniczną. W opracowaniu przedstawiane powinny być dane techniczne w formie opisowej i rysunkowej w zakresie wymaganym przy składaniu wniosku o udzielenie pozwolenia wodnoprawnego w stosunku do wymogów określonych normatywnymi i przepisami prawnymi. W kwestii sposobu ustalenia ww. elementów szczegółową wiedzę na temat sporządzanej dokumentacji powinien mieć twórca operatu wodnoprawnego oraz instrukcji gospodarowania wodą.

Należy pamiętać, że błędy i niezgodności w dokumentacji projektowej, którą na mocy ustawy Wykonawca winien przekazać Zamawiającemu stanowią wadę, która w czasie może wywołać skutek ekonomiczny, jakim może być np. nieefektywne wykorzystanie środków finansowych, jakimi dysponuje PGW WP (m.in. utrata źródła finansowania).

Wszelkie braki, niedokładności i konieczne do uzupełnienia elementy dokumentacji projektowej ujawniające się w trakcie realizacji prac mają istotne znaczenie dla wszystkich stron umów o wydanie pozwolenia wodnoprawnego.

Proces poprawiania i uzupełniania dokumentacji wiąże się zwykle z ustaleniami o skomplikowanym charakterze, niejednokrotnie konieczne okazuje się angażowanie dodatkowych osób w proces prawidłowo sporządzonej dokumentacji.

W tym miejscu warto wyraźnie podkreślić odpowiedzialność Wykonawcy za wady projektowe przygotowywanych i przekazywanych dokumentów.

Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej

Jedynie wniosek kompletny, zgodny z przepisami ogólnymi (art. 63 Kpa) oraz spełniający dodatkowe wymogi szczególne wszczyna postępowanie administracyjne (art. 61 § 1 Kpa i art. 64 § 2 Kpa).

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne określa dodatkowe szczególne wymogi formalne wniosku, zależnie od przedmiotu sprawy.

W sytuacji, gdy charakter wniesionej dokumentacji budzi wątpliwości, organ administracji ma obowiązek wyjaśnić rzeczywistą wolę strony. W przypadku braków i błędów obowiązkiem organu wydającego decyzję jest wezwanie do uzupełnienia dokumentacji zgodnie z art. 50 § 1 Kpa.

Warto w tym miejscu wskazać, że organ ma również obowiązek czuwania nad tym, aby strona nie poniosła szkody z powodu nieznamomości prawa, i w tym celu powinien udzielić jej w razie potrzeby niezbędnych wyjaśnień i wskazówek.

Nieusunięcie wskazanych w wezwaniu braków w terminie określonym przez organ spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia.

Ponadto organ może zawiesić z urzędu postępowanie administracyjne wszczęte na wniosek PGW WP w sprawie udzielenia pozwolenia wodnoprawnego do czasu rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego. Zagadnieniem wstępnym dla potrzeb realizacji przedmiotowej inwestycji może okazać się konieczność ustalenia linii brzegu.

Część teoretyczna

Przypadki, w których wymagane jest pozwolenie wodnoprawne:

Katalog działań wymagających uzyskania pozwolenia wodnoprawnego przedstawiony został w art. 389 ustawy Prawo wodne.

Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pozwolenie wodnoprawne jest wymagane na:

1) **usługi wodne** (rozwiniecie w art. 35 ust. 3);

Art. 35 ust. 3 usługi wodne obejmują:

- 1) *pobór wód podziemnych lub wód powierzchniowych;*
- 2) *piętrzenie, magazynowanie lub retencjonowanie wód podziemnych i wód powierzchniowych oraz korzystanie z tych wód;*
- 3) *uzdatnianie wód podziemnych i powierzchniowych oraz ich dystrybucję;*
- 4) *odbiór i oczyszczanie ścieków;*
- 5) *wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, obejmujące także wprowadzanie ścieków do urządzeń wodnych;*
- 6) *korzystanie z wód do celów energetyki, w tym energetyki wodnej;*
- 7) *odprowadzanie do wód lub do urządzeń wodnych - wód opadowych lub roztopowych, ujętych w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacji deszczowej służące do odprowadzania opadów atmosferycznych albo w systemy kanalizacji zbiorczej w granicach administracyjnych miast;*
- 8) *trwałe odwadnianie gruntów, obiektów lub wykopów budowlanych oraz zakładów górniczych, a także odprowadzanie do wód - wód pochodzących z odwodnienia gruntów w granicach administracyjnych miast;*
- 9) *odprowadzanie do wód lub do ziemi wód pobranych i niewykorzystanych.*

2) **szczególne korzystanie z wód** (rozwiniecie w art. 34);

Art. 34 Szczególne korzystanie z wód

Szczególnym korzystaniem z wód jest korzystanie z wód wykraczające poza powszechne korzystanie z wód oraz zwykle korzystanie z wód, obejmujące:

- 1) odwadnianie gruntów i upraw;
- 2) użytkowanie wody znajdującej się w stawach i rowach;
- 3) wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych będących własnością innych podmiotów ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego określone w przepisach wydanych na podstawie art. 100 ust. 1;
- 4) wykonywanie na nieruchomości o powierzchni powyżej 3500 m² robót lub obiektów budowlanych trwale związanych z gruntem, mających wpływ na zmniejszenie naturalnej retencji terenowej przez wyłączenie więcej niż 70% powierzchni nieruchomości z powierzchni biologicznie czynnej na obszarach nieujętych w systemy kanalizacji otwartej lub zamkniętej;
- 5) rybackie korzystanie ze śródlądowych wód powierzchniowych;
- 6) wykorzystywanie wód do celów żeglugi oraz spławu;
- 7) przerzuty wód oraz sztuczne zasilanie wód podziemnych;
- 8) wydobywanie z wód powierzchniowych, w tym z morskich wód wewnętrznych wraz z wodami wewnętrznymi Zatoki Gdańskiej oraz wód morza terytorialnego, kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, a także wycinanie roślin z wód lub brzegu;
- 9) (uchylony);
- 10) chów ryb w sadzach;
- 11) zapewnienie wody dla funkcjonowania urządzeń umożliwiających migrację ryb;
- 12) korzystanie z wód do nawadniania gruntów lub upraw, a także na potrzeby działalności rolniczej w rozumieniu art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1256 i 1309), w ilości większej niż średniorocznie 5 m³ na dobę;
- 13) korzystanie z wód na potrzeby działalności gospodarczej, innej niż działalność rolnicza w rozumieniu art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym;
- 14) rolnicze wykorzystanie ścieków, jeżeli ich łączna ilość jest większa niż 5 m³ na dobę;
- 15) chów lub hodowlę ryb oraz innych organizmów wodnych w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących, przeznaczonych na te cele.
- 16) (uchylony).

3) długotrwałe obniżenie poziomu zwierciadła wody podziemnej;

Długotrwałe obniżanie poziomu zwierciadła wody podziemnej następuje w wyniku np.: stałego, długotrwałego odwadniania obiektu górniczego lub obiektu budowlanego. Ważnym jest, aby wniosek oraz wydane pozwolenie wodnoprawne o powyższy aspekt obejmował rzeczywisty okres trwania obniżenia poziomu zwierciadła wody podziemnej. W ramach operatu wodnoprawnego w powyższym zakresie wymaga się ścisłej współpracy z hydrogeologiem, którego wiedza i doświadczenie pomoże szczegółowo określić zasięgi oddziaływania przedsięwzięcia.

Powyższy punkt nie jest tożsamy z trwałym odwadnianiem wykopów budowlanych lub wykonaniem urządzeń odwadniających obiekty budowlane, jeżeli w projekcie wykazane jest, że lej depresji związany z odwodnieniem wykopu nie wykroczy poza działkę. Wówczas wykonanie ww. działań/prac o zasięgu oddziaływania nie wykraczającym poza granice terenu, którego zakład jest właścicielem wymaga wyłącznie przedłożenia zgłoszenia wodnoprawnego.

4) rekultywację wód powierzchniowych lub wód podziemnych;

Rekultywacja jest procesem polegającym na przywracaniu wartości użytkowych i przyrodniczych terenom zniszczonym przez gospodarczą działalność człowieka lub czynniki naturalne. W przypadku rekultywacji wód są to wszelkie działania przywracające pierwotne cechy hydrobiologiczne, gospodarcze i rekreacyjne poprzez stosowanie m.in. zabiegów polegających na poprawie stanu czystości wód, zwiększeniu dopływu wód czystych, zahamowaniu dopływu do rzek zanieczyszczeń, wprowadzenie roślinożerców itp.

5) wprowadzanie do wód powierzchniowych substancji hamujących rozwój glonów;

Jedną z metod rekultywacji wód poprzez wprowadzenie do wód powierzchniowych substancji hamujących rozwój glonów celem przywrócenia naturalnych procesów zachodzących w ekosystemie zbiornika wodnego. Proces ten nazywany jest często strącaniem i jego celem jest wyłączenie (związanie) z obiektu pierwiastków biogennych tj. azot i fosfor, w wyniku której powstaje nierozpuszczalny produkt w postaci osadu.

6) wykonanie urządzeń wodnych;

Pojęcie urządzeń wodnych zostało zdefiniowane przez ustawodawcę w art. 16 pkt 65, a ponieważ wymienione w tym punkcie urządzenia nie stanowią katalogu zamkniętego, pojęcie urządzeń wodnych nie ogranicza się do urządzeń w nim wymienionych.

65) urządzeniach wodnych - rozumie się przez to urządzenia lub budowle służące do kształtowania zasobów wodnych lub korzystania z tych zasobów, w tym:

- a) urządzenia lub budowle piętrzące, przeciwpowodziowe i regulacyjne, a także kanały i rowy,
- b) sztuczne zbiorniki usytuowane na wodach płynących oraz obiekty związane z tymi zbiornikami,
- c) stawy, w szczególności stawy rybne oraz stawy przeznaczone do oczyszczania ścieków albo rekreacji,
- d) obiekty służące do ujmowania wód powierzchniowych oraz wód podziemnych,
- e) obiekty energetyki wodnej,
- f) wyloty urządzeń kanalizacyjnych służące do wprowadzania ścieków do wód, do ziemi lub do urządzeń wodnych oraz wyloty służące do wprowadzania wody do wód, do ziemi lub do urządzeń wodnych,
- g) stałe urządzenia służące do połowu ryb lub do pozyskiwania innych organizmów wodnych,
- h) urządzenia służące do chowu ryb lub innych organizmów wodnych w wodach powierzchniowych,
- i) mury oporowe, bulwary, nabrzeża, mola, pomosty i przystanie,
- j) stałe urządzenia służące do dokonywania przewozów międzybrzegowych;

Przepisy ustawy, które dotyczą urządzeń wodnych stosuje się również odpowiednio do tych przedstawionych w art. 17 ust 1 pkt 3 i pkt 4

Art. 17. ust. 1 pkt 3 i pkt 4 Przepisy ustawy dotyczące:

3) urządzeń wodnych - stosuje się odpowiednio do:

- a) urządzeń melioracji wodnych niezaliczonych do urządzeń wodnych,
- b) obiektów mostowych, rurociągów, linii energetycznych, linii telekomunikacyjnych oraz innych urządzeń, wraz z infrastrukturą towarzyszącą, prowadzonych przez wody powierzchniowe oraz przez wały przeciwpowodziowe,

- c) *robót w wodach oraz innych robót, które mogą być przyczyną zmiany naturalnych przepływów wód, stanu wód stojących i stanu wód podziemnych poza granicami nieruchomości gruntowej, na której są prowadzone te roboty;*
- 4) *wykonania urządzeń wodnych - stosuje się odpowiednio do odbudowy, rozbudowy, nadbudowy, przebudowy, rozbiórki lub likwidacji tych urządzeń, z wyłączeniem robót związanych z utrzymywaniem urządzeń wodnych w celu zachowania ich funkcji.*

7) *regulację wód, zabudowę potoków górskich oraz kształtowanie nowych koryt cieków naturalnych;*

W tym miejscu warto wskazać, że wraz z nowelizacją ustawy Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. definicja potoku górskiego już nie figuruje w ustawie Prawo wodne, lecz powtarza się w § 23 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 30 maja 2000 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogowe obiekty inżynierskie i ich usytuowanie.

Przez potoki górskie rozumie się cieki o poniższych cechach:

- 1) powierzchnia zlewni jest nie większa niż 180 km²,
- 2) stosunek przepływu maksymalnego rocznego o prawdopodobieństwie przekroczenia równym 1% do przepływu średniego z wieloletniego okresu jest większy niż 120,
- 3) spadek zwierciadła jest nie mniejszy niż 0,3%.

W związku z przypisaniem charakterystyki potoku górskiego konkretnego ciekowi naturalnemu, należy stosować ustalone przepisami obostrzenia w zakresie projektowania mostów czy przepustów.

Zatem potokiem górskim jest przede wszystkim ciek naturalny, liniowy element sieci hydrograficznej powstały bez udziału człowieka. W przywoływanym, obowiązującym rozporządzeniu i uchylonej ustawie nie zdefiniowano potoku górskiego jako cieku płynącego w określonym regionie geograficznym np. w górach. Wobec tego potoków górskich zgodnie z definicją można szukać wszędzie, również na nizinach.

Wszelkie działania prowadzone na obszarach form ochrony przyrody wymagają zgłoszenia regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska w myśl art. 118 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

8) *zmianę ukształtowania terenu na gruntach przylegających do wód, mającą wpływ na warunki przepływu wód;*

Każda zmiana ukształtowania terenu na gruntach przylegających do wód, mająca wpływ na warunki przepływu wód powinna zostać wykazana w trakcie opracowywania dokumentacji wodnoprawnej. Potwierdzeniem wpływu przedsięwzięcia na warunki przepływu wód jest wykonanie modelowania hydraulicznego przepływów wraz z analizą hydrologiczną.

9) *przewodzenie przez wody powierzchniowe płynące oraz przez wały przeciwpowodziowe obiektów mostowych, rurociągów, przewodów w rurociągach osłonowych lub przepustów;*

Wykonanie obiektu mostowego oraz przepustu na cieku naturalnym wiąże się z koniecznością modelowania hydraulicznego przepływów oraz analizą hydrologiczną. W badaniach modelowych należy uwzględnić przede wszystkim teorię podobieństwa, obejmującą odpowiednie kryteria wynikające z rodzaju przedsięwzięcia. Warto też zwrócić uwagę, że punktem wyjścia do badań hydraulicznych jest projekt techniczny budowli określający jego wymiary i kształty, konfigurację badanych odcinków rzek z uwzględnieniem ruchu rumowiska, jak również dane hydrologiczne dotyczące przepływów.

Natomiast sposób prowadzenia przez wały przeciwpowodziowe przewodów należy dostosować do konstrukcji wału oraz budowy podłoża, biorąc pod uwagę, że najważniejszym parametrem konstrukcji wału jest jego stateczność.

10) *przewodzenie przez śródlądowe drogi wodne oraz przez wały przeciwpowodziowe napowietrznych linii energetycznych i telekomunikacyjnych.*

Wody śródlądowe służące potrzebom śródlądowego transportu wodnego i żegludowemu wykorzystaniu przez statki są śródlądowymi drogami wodnymi.

Wykaz śródlądowych dróg wodnych jest określony w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie śródlądowych dróg wodnych, na podstawie art. 193 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne.

Odległość pionową przewodów linii elektroenergetycznych przy zwisie normalnym ponad poziom WWŻ określa załącznik nr 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 maja 2002 r. w sprawie klasyfikacji śródlądowych dróg wodnych, na podstawie art. 42 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej.

Przypadki, w których wymagane jest pozwolenie wodnoprawne art. 390 ust 1

1. *Pozwolenie wodnoprawne jest wymagane również na:*

1) *lokalizowanie na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią:*

- a) *nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,*
- b) *nowych obiektów budowlanych;*

2) *gromadzenie na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią ścieków, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, oraz prowadzenie na tych obszarach przetwarzania odpadów, w szczególności ich składowania, jeżeli wydano decyzję, o której mowa w art. 77 ust. 3.*

Przez powódź rozumie się czasowe *pokrycie* przez wodę terenu, który w normalnych warunkach *nie jest pokryty wodą*, w szczególności wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza.

Na stronie [Hydroportalu](#) można sprawdzić, czy inwestycja znajduje się na terenach szczególnego zagrożenia powodzią.

WNIOSEK

Postępowanie o wydanie pozwolenia wodnoprawnego ma charakter wnioskowy, co oznacza, że pozwolenie może być wydane jedynie na podstawie złożonego wniosku przez podmiot, który zamierza korzystać z wód w sposób określony w art. 389 ustawy Prawo wodne.

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne określa dodatkowe szczególne wymogi formalne wniosku, zależne od przedmiotu sprawy.

Wniosek powinien spełniać wymogi określone w art. 407 ustawy Prawo wodne. Przy czym należy zauważyć, że w art. 407 ust. 6 ww. ustawy udzielono upoważnienia ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej do ustalenia wzoru wniosku. Do czasu ustalenia treści takiego wniosku będą obowiązywać zasady ogólne dotyczące podań.

Merytoryczna ocena wniosku obejmuje obowiązek analizy celu oraz zakresu korzystania z wód, warunków wykonywania i korzystania z tego uprawnienia, a także obowiązków istotnych z punktu widzenia ochrony zasobów środowiska, interesów ludności i gospodarki.

Treść wniosku ma istotne znaczenie dla określenia przedmiotu sprawy.

Podstawowym załącznikiem do wniosku jest operat wodnoprawny złożony z części opisowej oraz graficznej wraz z opisem prowadzenia zamierzonej działalności sporządzony w języku nietechnicznym. Operat należy przedłożyć również w formie elektronicznej w myśl art. 408 ustawy Prawo wodne.

Wniosek zawierający braki formalne nie wszczyna postępowania w sprawie. Dopiero wniosek kompletny inicjuje postępowanie, które - zgodnie z art. 35 Kpa - powinno zostać zakończone w terminie 30 dni, z możliwością przedłużenia o kolejne 30 dni.

Operat wodnoprawny

Operat wodnoprawny to specjalistyczna dokumentacja stanowiąca obowiązkowy, a zarazem podstawowy załącznik do wniosku o uzyskanie zgody wodnoprawnej poprzez udzielenie pozwolenia wodnoprawnego, przyjęcia zgłoszenia wodnoprawnego. Równocześnie operat wodnoprawny stanowi szczególny dowód, na podstawie którego organ ustala stan faktyczny dotyczący wydawanej decyzji.

Ponadto, operat wodnoprawny jest podstawowym - ze względu na treść - środkiem dowodowym w postępowaniu kończącym się wydaniem pozwolenia wodnoprawnego. Podlega on swobodnej ocenie ze strony organu prowadzącego sprawę, zgodnie z zasadami postępowania dowodowego. Oznacza to, że przypadku powzięcia wątpliwości co do treści operatu, konieczne jest podjęcie czynności mających na celu pełne wyjaśnienie stanu faktycznego.

Operat jest sporządzany na zlecenie Wnioskodawcy, a zatem w zakresie rodzaju i opisu inwestycji uwzględnia wolę i plany Inwestora. Operat wodnoprawny zawiera zbiór niezbędnych informacji do wydania pozwolenia wodnoprawnego i ma odpowiednią formę i treść.

Operat wodnoprawny sporządza się w formie opisowej i graficznej, która winna być ze sobą spójna merytorycznie.

Do operatu załącza się opis planowanego przedsięwzięcia w języku niezawierającym określeń specjalistycznych, na potrzeby szybkiego określenia zakresu dokumentacji przez osoby ją opiniującą, jak również strony postępowania administracyjnego.

W opisie prowadzenia zamierzonej działalności, należy prostymi słowami (bez określeń specjalistycznych) opisać w skrócie to, co szczegółowo obejmuje operat wodnoprawny, przede wszystkim lokalizację i przeznaczenie projektowanych urządzeń wodnych, a także zakres i cel zamierzonego korzystania z wód.

Podczas opracowywania operatu wodnoprawnego najważniejszym jest, aby zawierał on te wszystkie elementy, które rzutują na prawidłowe ustalenie danych w udzielanym pozwoleniu wodnoprawnym.

Warto zauważyć, że art. 409 ust. 1 Prawa wodnego wskazuje jakie informacje powinien zawierać operat wodnoprawny, ale wyraźnie stwierdza, że zawartość ta powinna być dostosowana do rodzaju działalności, której dotyczy pozwolenie wodnoprawne.

Ponadto należy uwzględnić wskazane w art. 403 ustawy Prawo wodne informacje, które są niezbędne organowi do wydania stosownej decyzji.

W przepisach nie określono szczególnych uprawnień, jakie powinna mieć osoba wykonująca operat wodnoprawny, jednak powinna to być osoba posiadająca wiedzę z dziedziny gospodarki wodnej.

W zależności od rodzaju wnioskowanego pozwolenia przepisy art. 407 - 409 ustawy Prawo wodne określają dodatkowe wymogi formalne, takie jak załączenie do wniosku: decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, instrukcji gospodarowania wodą, dokumentacji hydrogeologicznej, zgody właściciela urządzenia kanalizacji na wprowadzanie ścieków przemysłowych do tych urządzeń i inne.

Najczęściej nieodzownymi elementami wniosku o wydanie decyzji pozwolenia wodnoprawnego są:

- *decyzja o warunkach zabudowy / lokalizacji celu publicznego, która* określa urbanistyczno-architektoniczne ramy, w jakich dane przedsięwzięcie może być realizowane. Ww. decyzje uzyskuje się w urzędzie miasta lub gminy właściwego ze względu na lokalizację inwestycji na podstawie osobnego wniosku. Jeśli inwestycja realizowana jest na terenie zamkniętym (mogą to być np. tereny wojskowe lub kolejowe) - wniosek należy złożyć do urzędu wojewódzkiego.

Treść zawarta w decyzji o warunkach zabudowy bądź lokalizacji celu publicznego jest wiążąca w ramach zakresu opracowania dokumentacji wodnoprawnej.

Obowiązkiem Wykonawcy jest sprawdzenie zgodności operatu wodnoprawnego z ustaleniami decyzji o warunkach zabudowy / lokalizacji celu publicznego oraz zakaz postępowania wbrew oznaczonym wymogom decyzji o ustaleniu warunków zabudowy / lokalizacji celu publicznego. Ustalenie warunków w ww. decyzjach dotyczy oznaczenia parametrów planowanego obiektu, jak również ustalenie innych warunków i zasad, które powinna spełniać planowana inwestycja. Wynika to z funkcji decyzji o ustaleniu warunków zabudowy / lokalizacji celu publicznego, która polega na określeniu dopuszczalności danego zamierzenia inwestycyjnego z punktu widzenia przepisów prawa oraz na wskazaniu warunków i zasad, którym inwestycja powinna odpowiadać.

Należy zwrócić uwagę, że dla obszaru inwestycji objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (dalej MPZP), nie uzyskujemy decyzji o warunkach zabudowy / lokalizacji celu publicznego.

- *wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego* uzyskuje się na wniosek w urzędzie miasta lub gminy po uiszczeniu opłaty skarbowej.

- *decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach / opinię stwierdzającą brak konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko* - tutaj warto wspomnieć, iż należy przedłożyć decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach w sytuacji, gdy jest ona wymagana, lecz również urzędowe potwierdzenie, gdy decyzja ta w konkretnym przypadku nie jest wymagana.

W tym miejscu na szczególną uwagę zasługują zapisy zawarte w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (dalej DŚU) oraz zapisy w opinii stwierdzającej, że dla przedmiotowego przedsięwzięcia nie ma konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Operat wodnoprawny nie powinien zawierać rozbieżności w zakresie inwestycji wskazanej w decyzji DŚU, jak i opinii. Natomiast, jeżeli okaże się, że zapisy w operacie wymagają zmian, przez co następuje rozbieżność pomiędzy zakresem inwestycji, należy przedłożyć stanowisko organu, który wydał DŚU dla przedmiotowej inwestycji potwierdzające fakt, że zmiana w operacie wodnoprawnym nie wymaga zmiany otrzymanej wcześniej DŚU.

- *ocena wodnoprawna, jeżeli jest wymagana i stanowi* jeden z elementów udzielanych zgód wodnoprawnych. Ocenę wodnoprawną wydaje się, w drodze decyzji, na wniosek podmiotu planującego realizację inwestycji lub działania wskazanego w art. 425 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne. Powyższe określa Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 sierpnia 2019 r. w sprawie rodzajów inwestycji i działań, które wymagają uzyskania oceny wodnoprawnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1752).
- *wypisy z rejestru gruntów lub uproszczone wypisy z rejestru gruntów* dla nieruchomości usytuowanych w zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód lub w zasięgu oddziaływania planowanych do wykonania urządzeń wodnych. Wypisy te służą do ustalenia stron w postępowaniu wodnoprawnym. Wypisy należy uzyskać nie tylko dla działek, na których znajduje się inwestycja, lecz również dla działek, na które wkracza zasięg oddziaływania danej inwestycji. Ważnym jest, aby operat uwzględniał aktualny stan nieruchomości oraz wskazywał siedziby i adresy ich właścicieli na chwilę wydania decyzji o pozwoleniu wodnoprawnym.

Dodatkowe załączniki:

- *zgoda Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska* – należy pamiętać, że uzyskana decyzja środowiskowa DŚU, w sytuacji gdy jest ona wymagana, nie zwalnia z obowiązku uzyskania zgody Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z prac na terenach form ochronny przyrody oraz w korytach cieków naturalnych, w zgodzie z art. 118 ustawy o ochronie przyrody.

Kwestia ta jest często pomijana i zwykle o jej braku dowiadujemy się po złożeniu wniosku o pozwolenie wodnoprawne, co bardzo przedłuża proces jej uzyskania.

Zgłoszenia regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska zamiaru prowadzenia planowanych działań na obszarze chronionego krajobrazu, o którym mowa w art. 118 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, jest zasadne mimo, że przepis art. 407 ust. 2 Prawo wodne takiego załącznika nie wymienia.

Obowiązek ten wynika z przepisu art. 118 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody, w myśl którego zgłoszenia należy dokonać m. in. przed uzyskaniem pozwolenia wodnoprawnego. Ponadto jest to uzasadnione przepisem art. 396 ust. 1 pkt 8 Prawo wodne, zgodnie z którym pozwolenie wodnoprawne nie może naruszać m. in. wymagań wynikających z przepisów ustawy oraz przepisów odrębnych, zatem również z przepisów ustawy o ochronie przyrody. Analizując możliwość

udzielenia pozwolenia wodnoprawnego organ sprawdza nie tylko czy zgłoszenie zostało dokonane, ale również czy RDOŚ nie wniósł sprzeciwu lub nie nałożył obowiązku uzyskania decyzji o warunkach prowadzenia działań, o której mowa w art. 118a ustawy o ochronie przyrody.

- *Instrukcja Gospodarowania Wodą* - załącza się, gdy wniosek i operat wodnoprawny obejmuje swym zakresem piętrzenie wód powierzchniowych budowlą piętrzącą o wysokości piętrzenia powyżej 1 m oraz wyposażoną w urządzenia umożliwiające regulowanie przepływu lub na zależne od siebie korzystanie z wód przez kilka zakładów. W drodze rozporządzenia został określony zakres instrukcji gospodarowania wodą, kierując się funkcją urządzeń wodnych oraz koniecznością zaspokojenia potrzeb wodnych korzystających z wód, stosownie do posiadanych przez nich uprawnień. (Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 21 sierpnia 2019 r. w sprawie zakresu instrukcji gospodarowania wodą na podstawie art. 413 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne).
Instrukcję składa się w liczbie egzemplarzy uwzględniającej liczbę podmiotów korzystających z wód.
- *decyzja hydrogeologiczna, która jest wymagana*, gdy planowany jest pobór wód podziemnych, wykraczający poza zakres zwykłego korzystania z wód lub planowane odwadnianie zakładu górniczego.
- *zgodę właściciela urządzeń kanalizacyjnych, którą należy przedłożyć obowiązkowo* wraz z operatem, którego zakres obejmuje planowane wprowadzanie ścieków do urządzeń kanalizacyjnych, których właścicielem jest inny niż wnioskujący podmiot. Akceptowana jest wyłącznie pisemna, oryginalna zgoda.

Część praktyczna

Wymogi formalne wniosku wraz z załącznikami o wydanie pozwolenia wodnoprawnego

Jednym z warunków prawidłowego przeprowadzenia postępowania jest wyczerpujące zebranie i rozpatrzenie dowodów zebranych w sprawie.

Wnioskodawca

Zgodnie z art. 409 ust. 1 pkt 1 Prawa Wodnego część opisowa operatu, stanowiącego załącznik do wniosku, powinna zawierać prawidłowe oznaczenie wnioskodawcy.

W tym miejscu należy wskazać, że PGW WP jako państwowa osoba prawna może występować w obrocie prawnym jako samodzielny podmiot praw i obowiązków, stanowi tym samym zakład w rozumieniu Prawa wodnego. Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że PGW WP z siedzibą w Warszawie może jedynie jako całość występować z wnioskiem o udzielenie pozwolenia wodnoprawnego lub dokonywać zgłoszenia wodnoprawnego.

Nie mają natomiast takiej możliwości poszczególne jednostki organizacyjne PGW WP. W myśl art. 239 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne - regionalne zarządy gospodarki wodnej PGW WP i zarządy zlewni PGW WP są jedynie jednostkami organizacyjnymi tej państwowej osoby prawnej, a nie odrębnymi podmiotami mogącymi samodzielnie występować w obrocie prawnym.

Powinno być:

Wnioskodawca:

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
ul. Żelazna 59A
00-848 Warszawa

Pełnomocnictwo

Stosownie do art. 241 pkt 1, 4 i 6 ustawy Prawo Wodne Prezes Wód Polskich jest organem Wód Polskich, reprezentuje PGW WP i może udzielać pełnomocnictw pracownikom Wód Polskich. Składając wniosek do ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej **należy przedłożyć oryginał lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa udzielonego od Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie upoważniający do reprezentowania Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.**

Jeżeli osoba fizyczna występuje jako Pełnomocnik Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, to do wniosku o pozwolenie wodnoprawne, należy dołączyć dowód uiszczenia opłaty skarbowej.

Należy podkreślić, że w myśl art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej, opłacie podlega między innymi złożenie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa albo jego odpisu w sprawie z zakresu administracji publicznej. Zatem opłacie podlega nie czynność udzielenia pełnomocnictwa, ale czynność złożenia go do organu w postępowaniu. Nawet, jeżeli pełnomocnik posługuje się odpisem pełnomocnictwa poświadczonym za zgodność z oryginałem i przedkłada odpis do różnych postępowań administracyjnych, za każdym razem obowiązany jest uiścić opłatę skarbową.

Wówczas do wniosku należy dołączyć dowód uiszczenia opłaty skarbowej za udzielenie pełnomocnictwa, zgodnie z częścią IV załącznika ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1546 z późn. zm.).

Uwierzytelnienie

W tym miejscu należy wspomnieć, że wszystkie dokumenty załączone do wniosku o udzielenie pozwolenia wodnoprawnego wymagają uwierzytelniania w tej sprawie przez osobę posiadającą pełnomocnictwo - stosownie do art. 76a § 2 Kpa. Zatem dotyczy to takich dokumentów jak:

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach DŚU

- decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach musi zostać potwierdzona za zgodność z oryginałem przez osobę posiadającą pełnomocnictwo;
- decyzja DŚU uzyskana dla przedmiotowego przedsięwzięcia powinna być ostateczna w trybie administracyjnym, czego potwierdzeniem jest egzemplarz z klauzulą ostateczności bądź dokument potwierdzający jej ostateczność;
- załączenie oryginału lub urzędowo potwierdzonej za zgodność z oryginałem przez osobę posiadającą pełnomocnictwo decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z klauzulą ostateczności, zgodnie z art. 407 ust. 2 pkt 2 Prawa wodnego, wówczas gdy wraz z wnioskiem przedłożono kopię decyzji DŚU;

Dodatkowe uwagi:

- decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach powinna być zgodna z zakresem wniosku o udzielenie pozwolenia wodnoprawnego, treścią operatu oraz stanem faktycznym;
- postanowienie wydane przez organ ochrony środowiska, wyjaśniające niezgodność zakresu wniosku o pozwolenie wodnoprawne z treścią decyzji środowiskowej (DŚU) powinno zostać opatrzone klauzulą ostateczności.

Przedmiotowe postanowienie zostaje wydane wówczas, gdy stanowi wyjaśnienie rozbieżności pomiędzy zakresem wniosku, a treścią załączonej do wniosku decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W sprawach prowadzonych przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej stosuje się przepisy ustawy z 14.06.1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096).

Zgodnie z art. 76a § 2 Kpa zamiast oryginału dokumentu strona może złożyć odpis dokumentu, jeżeli jego zgodność z oryginałem została poświadczona przez notariusza albo przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub doradcą podatkowym. Z powyższego wynika, że jako dowód w sprawie przedkładać należy dokumenty w oryginale, bądź poświadczone za zgodność z oryginałem, przy czym poświadczenia może dokonać uprawniony podmiot.

Wypisy i wyrysy

- załączenie oryginału lub urzędowo potwierdzonego za zgodność z oryginałem aktualnego wypisu i wyrysu z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku jego braku - decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego albo decyzję o warunkach zabudowy dla nieruchomości objętej wnioskiem, jeżeli są wymagane - zgodnie art. 407 ust. 2 pkt 3 Prawa Wodnego;
- przedłożenie oryginałów lub właściwie urzędowo potwierdzonych za zgodność z oryginałem kopii wypisów z rejestru gruntów lub uproszczonych wypisów z rejestru gruntów dla nieruchomości usytuowanych w zasięgu oddziaływania planowanych do wykonania urządzeń wodnych, zgodnie art. 407 ust. 2 pkt 5 Prawa wodnego; (tj. wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed jego złożeniem);

Dodatkowe decyzje, **przedłożenie oryginałów lub urzędowo potwierdzonych za zgodność z oryginałem kopii**, jeżeli są wymagane:

- przedłożenie decyzji o warunkach zabudowy, a tym samym decyzji w myśl art. 166 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne,
- przedłożenie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, a tym samym decyzji w myśl art. 166 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne,
- przedłożenie decyzji zwalniającej z zakazów określonych w art. 176 ust. 1 pkt 5 Prawa wodnego w przypadku wykonywania robót lub czynności wpływających na szczelność lub stabilność wałów przeciwpowodziowych. Otrzymanie powyższej decyzji winno być dokonane przed uzyskaniem pozwolenia wodnoprawnego;

- przedłożenie potwierdzenia skutecznego dokonania zgłoszenia wynikającego z art. 118 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Zgodnie z normą prawną zawartą w art. 118 ust. 1 cyt. powyżej ustawy o ochronie przyrody zgłoszenia regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska wymaga prowadzenie działań, na obszarach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 - 5 i 7 - 9, w obrębach ochronnych wyznaczonych na podstawie ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym, a także w obrębie cieków naturalnych. Ww. zgłoszenie winno być dokonane przed uzyskaniem pozwolenia wodnoprawnego;
- przedłożenie decyzji zwalniającej wydanej na podstawie art. 56 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody w sprawie wydania zezwolenia na czynności podlegające zakazom w stosunku do dziko występujących zwierząt gatunków objętych ochroną.

Oznacza to, że co do zasady wszystkie dokumenty stanowiące załącznik do wniosku o udzielenie pozwolenia wodnoprawnego - przedkładane powinny być w oryginale, a zastąpić oryginał mogą kopie dokumentów poświadczane na zasadach uregulowanych w Kpa.

Wymogi merytoryczne wniosku wraz z załącznikami o wydanie pozwolenia wodnoprawnego

Podstawa prawna wniosku

Wniosek o wydanie pozwolenia wodnoprawnego powinien być skorygowany i doprecyzowany pod względem kwalifikacji elementów w nim ujętych i wskazanie o jakie pozwolenia wodnoprawne ubiega się Wnioskodawca z podaniem podstaw prawnych, w myśl art. 389 Prawa Wodnego.

Treść wniosku powinna być doprecyzowana, także pod względem merytorycznym o wskazanie zakresu działań dotyczących pozwolenia wodnoprawnego. Doprecyzowanie wniosku polega na wskazaniu szczegółowego zakresu pozwolenia wodnoprawnego opartego na podstawie prawnej Prawa wodnego. Jeżeli przedsięwzięcie obejmuje działania wymagające uzyskania pozwolenia wodnoprawnego i zgłoszenia wodnoprawnego, to wniosek o wydanie pozwolenia wodnoprawnego i zgłoszenia wodnoprawnego rozpatruje się w ramach jednego postępowania zakończonego wydaniem pozwolenia wodnoprawnego.

Ważne:

Zauważyć należy, że zakres inwestycji wskazanej we wniosku powinien być zgodny z treścią operatu oraz zapisami decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i nie powinien wykraczać poza jej ramy. Wniosek o pozwolenie wodnoprawne nie powinien zawierać rozbieżności pomiędzy załączonym operatem wodnoprawnym.

W przypadku dokonania korekty wniosku w ww. zakresie, stosowne zmiany należy dokonać również w przedłożonym operacie (części opisowej i graficznej) i opisie prowadzenia zamierzonej działalności niezawierającym określeń specjalistycznych, gdyż dokumenty na podstawie, których wydawane są pozwolenia wodnoprawne powinny jednoznacznie wskazywać o jakie pozwolenia ubiega się wnioskodawca i na jakich warunkach.

Operat wodnoprawny powinien spełniać wymogi art. 409 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

Zakres operatu wodnoprawnego zawiera część tekstową i graficzną.

Część opisowa:

- operat powinien zawierać wskazanie uszczegółowionego celu planowanych do wykonania urządzeń wodnych, zgodnie z art. 409 ust 1 pkt 2 lit. c Prawa wodnego. Opisany cel nie powinien być zbyt ogólny.
- należy zwrócić uwagę na nazwę przedmiotowego zadania inwestorskiego, które powinno być spójne w całym dokumencie oraz z innymi załączonymi dokumentami, a szczególnie z decyzją środowiskową,
- operat powinien zawierać szczegółowy opis planowanych do wykonania prac podczas realizacji każdego z elementów przedmiotowego wniosku. Zawarte w operacie informacje powinny być pełne, a nie ogólnikowe,
- wskazanie rodzaju i zasięgu oddziaływania zamierzonego korzystania z wód lub planowanych do wykonania urządzeń wodnych, zgodnie z art. 409 ust. 1 pkt 2 lit. d ustawy Prawo wodne,
- wskazanie stanu prawnego nieruchomości usytuowanych w zasięgu oddziaływania planowanych do wykonania urządzeń wodnych, z podaniem siedzib i adresów ich właścicieli. Wypisy powinny zawierać wszystkie niezbędne informacje do prawidłowego ustalenia kręgu stron postępowania.
- stosownie do treści art. 17 pkt 4 Prawa wodnego przepisy ustawy dotyczące wykonania urządzeń wodnych stosuje się do odbudowy, rozbudowy, nadbudowy, przebudowy, rozbiórki lub likwidacji urządzeń wodnych.
Warto w tym miejscu wskazać, że ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane zawiera definicje ustalające znaczenie ww. pojęć.
- dokonać oceny wpływu planowanych prac w kontekście ustaleń planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, zgodnie z art. 409 ust. 1 pkt 6 lit. a Prawa wodnego. Wskazując cel środowiskowy dla naturalnej części wód określa się stan ekologiczny, natomiast dla silnie zmienionych części wód, potencjał ekologiczny.
- dokonać oceny wpływu planowanych prac w kontekście ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym, zgodnie z art. 409 ust. 1 pkt 6 lit. b Prawa wodnego,
- dokonać oceny wpływu planowanych urządzeń wodnych w kontekście ustaleń planu przeciwdziałania skutkom suszy, zgodnie z art. 409 ust. 1 pkt 6 lit. c Prawa wodnego,

Część graficzna operatu powinna zawierać:

- naniesienie na mapę sytuacyjno - wysokościową terenu planu urządzeń wodnych i zasięgu oddziaływania planowanych do wykonania urządzeń wodnych, z oznaczeniem nieruchomości wraz z ich powierzchnią, zgodnie z art. 409 ust. 2 pkt 1 Prawa wodnego. **Załączona mapa powinna być opatrzona informacją, że pochodzi z właściwego ośrodka dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej poprzez wykazanie certyfikatu lub potwierdzenie oryginalną stosowną pieczęcią.**

W przypadku konieczności skopiowania mapy posiadającej oryginalne pieczęcie w celu np. naniesienia na nią dodatkowych elementów/informacji należy wówczas przedłożyć obie mapy.

Prawidłowe zaznaczenie zasięgu oddziaływania planowanej inwestycji jest niezbędne w celu ustalenia kręgu stron postępowania;

- mapa z naniesionymi urządzeniami wodnymi oraz zasięgiem oddziaływania powinna być załączona w skali umożliwiającej jej odczytanie, zaś numery działek powinny być wyraźne i niebudzące wątpliwości. Objaśnienia zamieszczone na mapie nie mogą zasłaniać numerów działek będących w zasięgu oddziaływania planowanego zamierzenia inwestycyjnego;
- zgodnie z art. 409 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo wodne należy przedłożyć zasadnicze przekroje podłużne i poprzeczne urządzeń wodnych oraz koryt wód płynących w zasięgu oddziaływania tych urządzeń. Wszystkie rysunki powinny być zawierać czytelne opisy parametrów zgodne z częścią opisową operatu;
- zasięg oddziaływania przedstawiony w części graficznej operatu musi być zgodny z jego częścią opisową;

Przedłożenie operatu na elektronicznym nośniku danych, zgodnie z art. 408 ustawy Prawo wodne. Wersja operatu dołączona na elektronicznym nośniku danych musi być spójna z wersją papierową, stanowiącą podstawę do wydania wnioskowanego pozwolenia wodnoprawnego.

Dodatkowe informacje:

- Fakt pozostawienia wniosku bez rozpoznania nie wyklucza złożenia nowego wniosku, podpisanego przez osobę uprawnioną zawierającego komplet wymaganych przepisami prawa załączników,
- Załączniki dołączone do ww. wniosku, który pozostał bez rozpoznania, mogą na wyraźny wniosek zostać wykorzystane w nowym postępowaniu.
- Jeżeli ustalenie linii brzegu jest konieczne w związku z wykonaniem urządzeń wodnych lub kształtowaniem nowych koryt cieków naturalnych, postępowanie w sprawie ustalenia linii brzegu przeprowadza się łącznie z postępowaniem w sprawie zgody wodnoprawnej. Zgodnie z art. 220 ust 16 Prawa wodnego organem właściwym dla PGW WP, jest organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego. Natomiast zgodnie z art. 220 ust. 17 organ właściwy do wydania pozwolenia wodnoprawnego zawiesza postępowanie w sprawie wydania tego pozwolenia do czasu, kiedy decyzja o ustaleniu linii brzegu stanie się ostateczna.
- W toku realizacji inwestycji bardzo często dochodzi do zmian koncepcyjnych. W takich sytuacjach pamiętać należy, że treści decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, co do zasady, bezwzględnie wiąże inwestora oraz wykonawców. Wszelkie zmiany koncepcyjne powinny być poddane dalszej analizie, której wynik winien odpowiadać na następujące pytanie: czy zamiar realizacji inwestycji w kształcie odmiennym od opisanego w uzyskanej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach obliguje do wystąpienia z wnioskiem o zmianę decyzji środowiskowej.

WYTYCZNE

Proces usuwania braków / niezgodności + schemat

Obowiązkiem Wykonawcy jest opracowanie dokumentacji w celu uzyskania pozwolenia wodnoprawnego, przyjęcia zgłoszenia, a następnie przekazanie go Zamawiającemu (PGW WP) celem zaopiniowania.

Poddaje się pod rozagę Zamawiającemu weryfikację przygotowywanej dokumentacji przez Wykonawcę będącej jeszcze na etapie wersji roboczej.

Powyższe pozwoli na unikaniu błędów już na wcześniejszych etapach przygotowywania dokumentów, a także dokonaniu oceny jego poprawności i zgodności z umową.

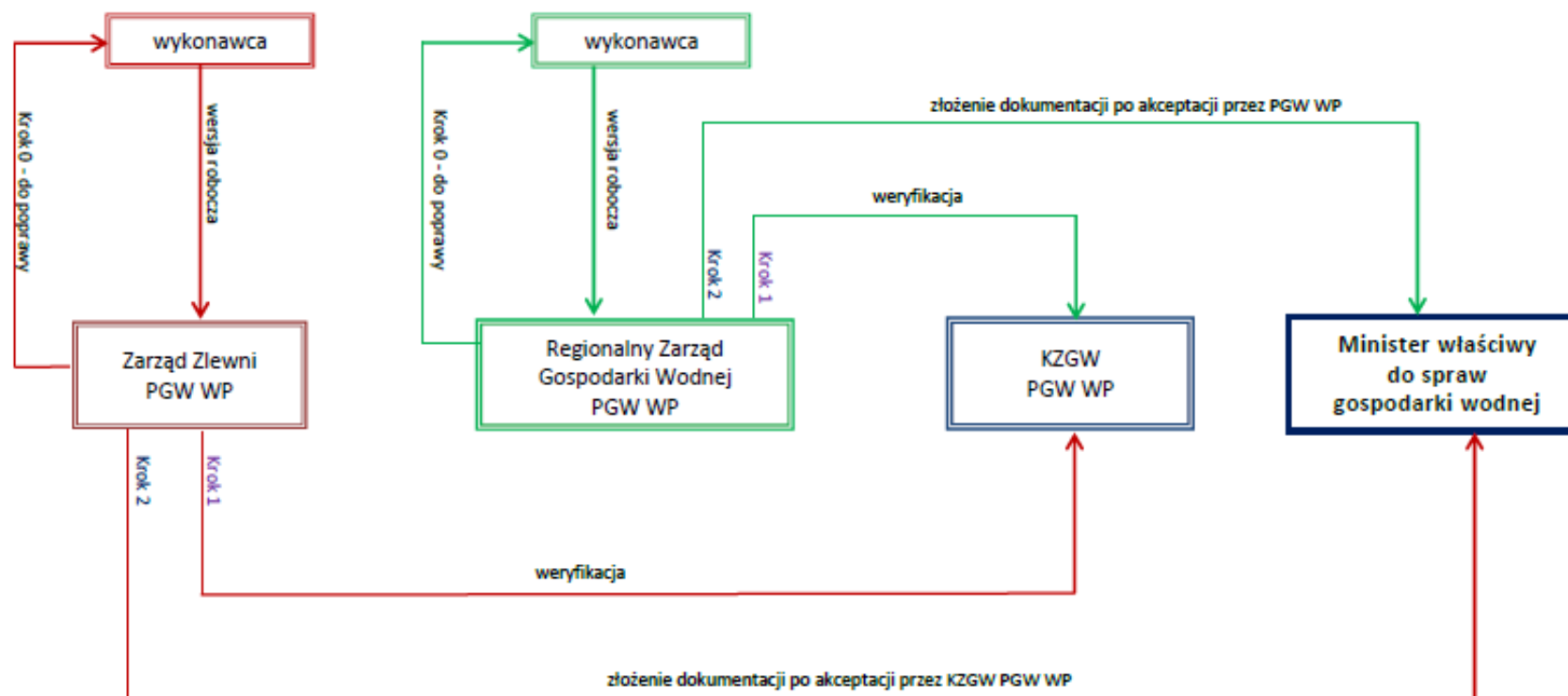
Po przekazaniu ewentualnych zastrzeżeń / uwag do opracowania Wykonawca zobowiązany jest do usunięcia wszelkich niezgodności i ponownego przekazania operatu wodnoprawnego oraz jeśli jest wymagana, instrukcji gospodarowania wodą wraz z częścią graficzną do Zamawiającego.

Należy wyraźnie podkreślić, że w celu określenia istotnych okoliczności, od których zależy udzielenie pozwolenia i jego treść, ocenie podlega przede wszystkim treść ww. dokumentów.

Na potrzebę prawidłowej współpracy pomiędzy PGW WP a ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej cyklicznie prowadzony jest monitoring pozwoleń wodnoprawnych. Wyznaczona osoba (koordynator) zobowiązany jest do prowadzenia monitoringu w ramach każdego RZGW i Zarządu Zlewni.

Schemat postępowania

Procedura składania wniosków o pozwolenie wodnoprawne / zgłoszenie wodnoprawne

Omówienie:

- wersję roboczą stanowi: wniosek + załączniki (operat wodnoprawny, ew. instrukcja gospodarowania wodą, rysunki, decyzje itp.)
- **krok 1:** w celu weryfikacji do KZGW PGW WP – za pośrednictwem e-mail: wnioski@wody.gov.pl
- wysłanie informacji wyprzedzającej złożenia wniosku: wnioski@wody.gov.pl
- **krok 2:** po akceptacji przez KZGW PGW WP złożenie dokumentacji do ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej

**Badanie wymogów formalnych i merytorycznych wniosku wraz z załącznikami
o wydanie pozwolenia wodnoprawnego - omówienie schematu**

Krok 0

Właściwy organ PGW WP powinien jeszcze na etapie roboczym uczestniczyć w przygotowywaniu przez Wykonawcę dokumentów potrzebnych do uzyskania pozwolenia wodnoprawnego. Sprawdzenie i weryfikacja przesłanych wersji roboczych powinna być dokonana przez osobę merytoryczną, która uczestniczy w procesie sprawdzania dokumentacji i mająca wiedzę w danym zakresie w jednostce Wnioskodawcy (w wydziale, który prowadzi dane zadanie lub w wydziale pozwoleń wodnoprawnych).

Jest to pierwszy etap sprawdzenia i weryfikacji dokumentów pomiędzy Wnioskodawcą (jednostka PGW WP) a Wykonawcą, aż do uzyskania akceptacji ze strony osoby merytorycznej, która uczestniczyła w procesie sprawdzania dokumentacji, potrzebnej do uzyskania pozwolenia wodnoprawnego (wniosek + załączniki: operat wodnoprawny, instrukcja gospodarowania wodą, mapy, decyzje, pozwolenia itp.)

Krok 1

Po akceptacji osoby, która uczestniczyła w procesie sprawdzania dokumentacji, skany dokumentacji należy przesłać na skrzynkę wnioski@wody.gov.pl w celu weryfikacji (szczególnie wniosek + operat + ew. instrukcja gospodarowania wodą).

W przypadku dokumentacji bardzo obszernej (dużo załączników mapowych, wielkoformatowych) dla danego zadania - jednostka Wód Polski może przesłać wersje papierowe na adres KZGW w celu weryfikacji.

Krok 2

Po otrzymaniu informacji zwrotnej ze skrzynki wnioski@wody.gov.pl dokumentację w wersji papierowej należy przesłać na adres ministerstwa właściwego do spraw gospodarki wodnej.

Należy pamiętać o wysłaniu informacji wyprzedzającej zamiar złożenia wniosku do ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej na skrzynkę:

wnioski@wody.gov.pl

Wezwanie ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej do uzupełnienia braków

Wnioskodawca jest obowiązany uzupełnić braki wskazane w wezwaniu we wskazanym przez organ terminie. Z uwagi na treść art. 64 § 2 Kpa, w świetle którego termin na uzupełnienie braków nie powinien być krótszy niż 7 dni, nic nie stoi na przeszkodzie przyjęciu, że w uzasadnionych przypadkach organ, na wniosek strony, będzie miał możliwość zmiany tego terminu.

Organ weryfikuje na bieżąco wykonanie obowiązków wynikających z wezwania do uzupełnienia braków formalnych podania, ustalając, czy została udzielona odpowiedź, uwzględniając obowiązujące terminy postępowania.

Wraz z otrzymaniem odpowiedzi na wezwanie do uzupełnienia braków formalnych organ dokonuje oceny treści uzupełnienia.

W przypadku stwierdzenia, że braki formalne podania nie zostały uzupełnione, bądź w przypadku upływu terminu na ich uzupełnienie organ zawiadamia stronę o pozostawieniu podania bez rozpoznania.

Jeśli wniosek jest kompletny bądź w wyniku uzupełnienia nie zawiera braków formalnych, to organ przystępuje do rozpatrzenia sprawy.

Wzór wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego można pobrać ze strony:

<https://gospodarkamorska.bip.gov.pl/wzory-wnioskow/wzor-wniosku-o-wydanie-pozwolenia-wodnoprawnego.html>

Podsumowanie

Zbierając materiał do niniejszych wytycznych można było dostrzec najczęściej popełniane braki formalne braki oraz dostrzec niezgodności merytoryczne w dokumentacji składanej w ministerstwie. Poniższa tabela zawiera przykłady wezwań, które najczęściej były powtarzane.

Rodzaje błędów (najczęściej występujące)	Przykłady
Formalnoprawne Rodzaj błędu, który uniemożliwia wszczęcie postępowania o wydanie pozwolenia wodnoprawnego (w takim przypadku bieg terminu do rozpatrzenia podania, o którym mowa w art. 35 § 3 Kpa nie został rozpoczęty)	Są to m.in. – brak zachowania ciągu pełnomocnictw, – błędnie określony wnioskodawca, – nieprawidłowo poświadczony dokumenty za zgodność z oryginałem, – błędne zastosowanie podstawy prawnej we wniosku (nieprecyzyjny wniosek), – brak kompletu załączników określonych w art. 407 Prawa wodnego, – dokumenty zostały złożone w innej formie niż przewiduje ustawa Prawo wodne
Merytoryczne Rodzaj błędu, który przerywa bieg terminu do rozpatrzenia podania, o którym mowa w art. 35 § 3 Kpa	Są to m.in.: – wyjaśnienia do kwestii niedoprecyzowanych w operatach wodnoprawnych, – rozbieżności pomiędzy częściami opisową i graficzną operatu wodnoprawnego, – brak określenia rodzaju i zasięgu oddziaływania planowanych do wykonania urządzeń wodnych lub planowanego korzystania z wód. – nieprawidłowo wyznaczony zasięg oddziaływania urządzenia wodnego

Wylimitowanie powyższych błędów (i nie tylko) wiąże się z koniecznością uzupełnienia informacji i przedłożenia nowych skorygowanych, ujednoliconych wersji operatów. Powyższe braki generują konieczność wykonania dodatkowych czynności, pozyskania nowych informacji, poczynienia nowych ustaleń, co w konsekwencji wiąże się z określaniem w wezwaniu dłuższego okresu czasu na ich przedłożenie i przekłada się na wydłużony termin wydania pozwolenia wodnoprawnego.

Wnioski o wydanie pozwoleń wodnoprawnych dla poszczególnych zadań / inwestycji nie obejmują pełnego katalogu działań wymaganych przy realizacji inwestycji, a także na późniejszym etapie w trakcie eksploatacji urządzeń wodnych. Braki te są najczęściej stwierdzane już na etapie prowadzonych postępowań i powodują konieczność rozszerzania zakresu żądania.

Często także po wszczęciu postępowania i dokonaniu wnikliwej analizy, organ stwierdza brak decyzji poprzedzających złożenie wniosku o udzielenie pozwoleń wodnoprawnych, takich jak np. zwolnienie z zakazów, o których mowa w art. 176 ustawy Prawo wodne, a także brak skutecznego zgłoszenia dokonanego na podstawie art. 118 ustawy o ochronie przyrody.

Pomocne źródła:

Strona PGW WP

<https://wody.gov.pl/strefa-klienta/110-strefa-klienta/1041-podstawa-prawna>

<https://wody.gov.pl/index.php/pozwolenie-wodnoprawne>

https://www.wody.gov.pl/images/Pliki_do_pobrania/Pobor%20wod_broszura.pdf

<https://wody.gov.pl/nawodnienie-rolne/110-strefa-klienta/487-faq>

<https://wody.gov.pl/nawodnienie-rolne/110-strefa-klienta>

Strona biznes.gov.pl

https://www.biznes.gov.pl/pl/firma/inwestycje-budowlane/ochrona-srodowiska-oraz-wod-w-budownictwie/proc_77-pozwolenie-wodnoprawne

https://www.biznes.gov.pl/pl/firma/zezwozenia-koncesje-wpisy-do-rejestru/chce-uzyskac-zezwozenie-koncesje-wpis-do-rejestru-dzialalnosci-regulowanej54/proc_1108-zgloszenie-wodnoprawne

https://www.biznes.gov.pl/pl/firma/inwestycje-budowlane/chce-zalatwiac-sprawy-przed-rozpoczeciem-budowy/proc_430-ustalenie-warunkow-zabudowy

https://www.biznes.gov.pl/pl/firma/inwestycje-budowlane/chce-zalatwiac-sprawy-przed-rozpoczeciem-budowy/proc_1423-wypis-i-wyrys-z-planu-zagospodarowania-przestrzennego

Załącznik:

1. Lista kontrolna pozwolenia wodnoprawnego – tabela excel